

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مرضیه طاهری، ۱۳۹۹

بررسی فقهی و حقوقی وقف اوراق بهادار و سرمایه گذاری در اوقاف از منظر مذاهب خمسه

وقف از جمله نهادهای حقوقی و اقتصادی مهم به شمار می‌رود و به نظر می‌رسد با توجه به مقتضیات زمان و مکان و شرایط و اوضاع و احوال روز باید در گسترش محدوده موقوفات تلاش کرده و دایره موقوفات را به سوی ابزارهای جدید سوق داد. اگرچه اصل موضوع وقف مورد پذیرش بیشتر جوامع بوده لیکن امروزه از مهمترین مسایل، اختلاف در حوزه اموال وقفی است که ضرورت بازنگری در مسایل فقهی-حقوقی و اقتصادی آن برکسی پوشیده نیست. اوراق بهادار در بازار بورس اوراق بهادار مبادله می‌شوند. به دلیل مزایای گسترده‌ای که این بازار داشته و سودی که به سرمایه‌گذار آن تعلق می‌گیرد، شاهد آن هستیم که افراد، بخشی از دارایی خود را در این بازار سرمایه‌گذاری می‌کنند. در میان انواع مختلف اوراق بهادار، سهام تنها برگه بهاداری است که با توجه به هدف و مبنای وقف، شرایط مال قابل وقف را دارا می‌باشد. امکان وقف این برگه بهادار با توجه به مفهوم مالیت و قصد واقف از وقف آن قابل تأیید است. به نظر می‌رسد در میان انواع مختلف اوراق بهاداری که امروزه در بازار بورس اوراق بهادار تهران معامله می‌شوند، سهام واجد شرایط لازم مال موقوفه بوده و وقف آن امکان پذیر است. جواز وقف سهام را نمی‌توان مطابق نظر کمیته فقهی بازار بورس اوراق بهادار بر مبنای جواز وقف مال مشاع توجیه نمود. در میان فقهای امامیه و اهل سنت برخی فقهای امامی و حنبلی و شافعی و اکثر فقهای حنفی وقف اوراق بهادار را جایز می‌دانند و همچنین عموم فقهای مالکی با وقف این اوراق و وقف پول به طور مطلق موافق هستند از ادله‌ی این فقها می‌توان یکسان بودن حکم وقف با قرض و اجاره پول و مالیت پول و بنای عقلا و اطلاق ادله و غیره را اشاره کرد. .

کلید واژه‌ها: وقف، اوراق بهادار، مذاهب خمس، وقف پول، وقف بورس

کلیدواژه‌ها: کلید واژه‌ها: وقف، اوراق بهادار، مذاهب خمس، وقف پول، وقف بورس

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۵۲۱۹۵۶۳۸۱۵۱۳۹۹۱۶۲۲۵۸۴۰۳

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۱۱/۰۶

رشته‌ی تحصیلی: فقه و مبانی حقوق اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محسن ولایتی

M.A. Thesis:

Jurisprudential and Legal Investigation of Endowment
of Securities and Investment in Endowments from the
Viewpoint of Khamseh Religions

Waqf is one of the most important legal and economic institutions and it seems that according to the requirements of time and place and conditions and current situation, we should try to expand the scope of endowments and move the circle of endowments to new tools. Although the principle of waqf is accepted by most societies, but today one of the most important issues is the dispute in the field of waqf property, the need to review the jurisprudential-legal and economic issues of Brexit is not hidden. Securities are traded on the stock exchange market. Because of the vast benefits that this market has and the profit that goes to its investor, we see that people are investing part of their assets in this market. Among the different types of securities, stocks are the only securities that have the conditions of endowable property according to the purpose and basis of the endowment. The possibility of endowment of this security can be confirmed according to the concept of tax and the intention of the endowment of its endowment. It seems that among the different types of securities that are traded in the Tehran Stock Exchange market today, the eligible shares belong to the endowment and its endowment is possible. According to the jurisprudential committee of the stock exchange market, the endowment license cannot be justified on the basis of the common property endowment license. Al-Maliki absolutely agrees with the endowment of these bonds and the endowment of money. .

Keywords: endowment, securities, five religions, money endowment, stock market endowment